

Namatek
True Education

www.namatek.com

انواع بارنامه های
حمل بین المللی

فهرست مطالب

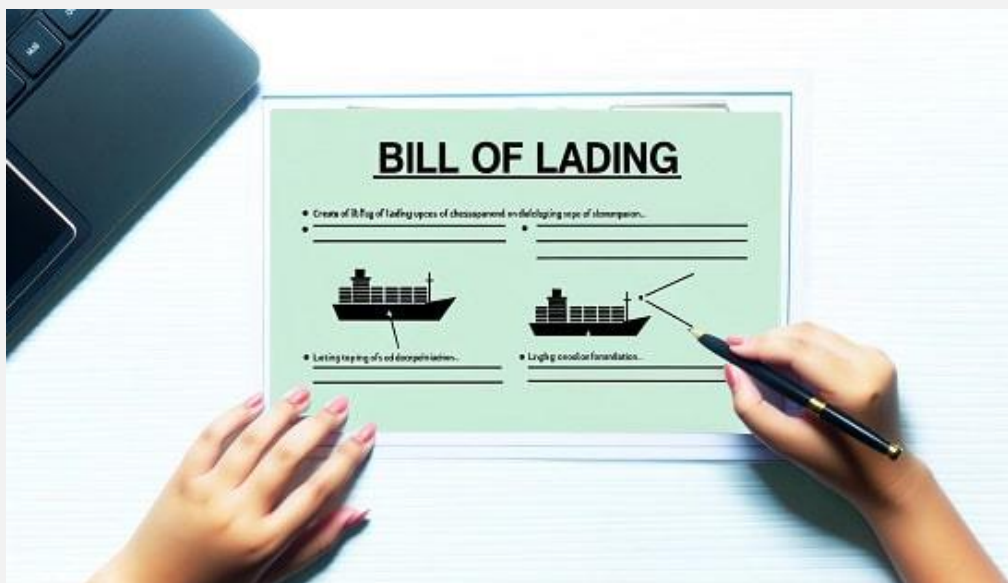
۱. بارنامه چیست؟
۲. کارکرد بارنامه چیست؟
۳. اطلاعات مندرج در بارنامه
۴. انواع اصلی بارنامه های حمل بین المللی
۵. انواع بارنامه از نظر مالکیت کالا
۶. اهمیت و نقش استفاده از انواع بارنامه های حمل بین المللی

در حمل و نقل بین المللی، اسناد انطباق برای اطمینان از معاملات و حفاظت از منافع همه طرف‌های درگیر بسیار مهم هستند. در میان این اسناد، انواع بارنامه های حمل بین المللی، به عنوان ابزاری کلیدی برای صادرکنندگان برجسته هستند. بارنامه یک سند قانونی است که توضیح می‌دهد چه چیزی بین یک فرستنده و یک شرکت لجستیک حمل می‌شود، چه مقدار از آن وجود دارد و به کجا می‌رود.

همچنین ثابت می‌کند که شما مالک یا کنترل کننده کالاهای توصیف شده هستید. این سند که باید توسط هر دو طرف امضا شود، با محموله سفر می‌کند و بسته به نوع بارنامه، ممکن است به گیرنده کالا یا شخص ثالثی مانند مسئول حمل و نقل کالا، حامل بین المللی یا هر دو ارسال شود.

انواع بارنامه های حمل بین المللی گستره بزرگی دارند که این امر، انتخاب بارنامه مناسب را امری ضروری نشان می‌دهد. انجام این کار می‌تواند از تاخیر در تحویل جلوگیری کند یا به یافتن کالاهایی که در طول حمل و نقل گم می‌شوند، کمک کند. در این مقاله با شناخت مختصر از بارنامه و محتویات آن، انواع بارنامه های حمل بین المللی را مورد بررسی قرار خواهیم داد.

بارنامه چیست؟

بارنامه یک سند قانونی است که توسط متصدی حمل و نقل برای فرستنده صادر می‌شود و جزئیات مختلفی را در مورد کالاهایی که از یک مقصد به مقصد دیگر حمل می‌شوند، تشریح می‌کند. همچنین هنگام تحویل کالا به مقصد نهایی، به عنوان رسید حمل و نقل عمل می‌نماید. بارنامه معمولاً در اوایل سال ۱۶۰۰ توسط اسپانیایی‌ها برای توصیف محموله و تعداد چمدان‌های دریافتی توسط متصدی حمل و نقل استفاده می‌شد.

در قرن هجدهم، بازرگانان روشی دقیق برای بارنامه ایجاد کردند. پیامدهای قانونی این لایحه در قرن نوزدهم ادامه یافت و بارنامه مدرنی که امروزه از آن استفاده می‌کنیم، ایجاد شد. یک بارنامه برای پردازش و فاکتور صحیح یک محموله ضروری است. حصول اطمینان از بارنامه‌های دقیق و منطبق، می‌تواند به صادرکنندگان کمک کند تا از اختلافات قانونی اجتناب کنند و از پرداخت به موقع اطمینان حاصل کنند و در نتیجه روند لجستیک ساده‌تر گردد.

کارکرد بارنامه چیست؟

بارنامه یک سند اجباری برای تمام صادرات از ایران است و باید توسط حامل، فرستنده و خریدار امضا شود. در ادامه سه کارکرد اصلی بارنامه را با جزئیات بیشتری بررسی خواهیم کرد:

- **بارنامه شواهدی از شرایط قرارداد حمل و نقل ارائه می‌دهد:** بارنامه جزئیات آنچه حمل می‌شود از جمله نوع حمل، مقدار آن و مقصد را نشان می‌دهد. گاهی اوقات شرایط حمل و نقل را نیز ذکر می‌کند. توجه داشته باشید که بارنامه به خودی خود یک قرارداد واقعی نیست و فقط سندی است که شواهدی از آن ارائه می‌دهد.
- **بارنامه به عنوان رسید عمل می‌کند:** هنگامی که بارنامه‌ای توسط متصدی حمل و نقل برای فرستنده صادر می‌شود، تأیید می‌کند که کالا در حامل حمل بار مثل کشتی، بارگیری شده است. معمولاً این بار با چندین بارنامه اصلی صادر می‌شود که می‌تواند به طرف‌های مختلف در طول مسیر منتقل شود و اساساً کنترل محموله را به عهده دارد.
- **به عنوان نماینده مالکیت عمل می‌کند:** بارنامه معمولاً شامل مشخصات طرف گیرنده‌ای (خریدار/ گیرنده) است که متصدی حمل و نقل، کالا را به آنجا ارسال می‌کند. با این حال، تا زمانی که بارنامه به طرف گیرنده منتقل نشده باشد، مالکیت منتقل نشده است. فرستنده ممکن است یک کپی از بارنامه را به عنوان اثبات حمل به طرف گیرنده ارسال کند؛ اما هر کسی که بارنامه اصلی را در اختیار دارد مالکیت محموله را

اطلاعات مندرج در بارنامه

اطلاعات مندرج در برنامه می‌تواند شامل موارد زیر باشد:

- جزئیات ارسال کننده
- جزئیات گیرنده (دریافت کننده)
- مشخصات حامل و امضا برای تأیید دریافت
- تاریخ بارگیری
- محل یا بندر بارگیری
- موقعیت مقصد

- جزئیات کالاهای در حال ارسال
- شرایط و ضوابط حمل و نقل
- هرگونه الزامات ویژه حمل و نقل

شرایط و ضوابط حمل و نقل از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است؛ زیرا جزئیات آن را مشخص می‌کند که چه کسی مسئول بار در چه مرحله‌ای است و چه کسی مسئول پرداخت هزینه حمل و نقل است که به این شرایط اینکوترمز (Incoterms) حمل و نقل گفته می‌شود. توجه داشته باشید که بارنامه ممکن است تمام شرایط و ضوابط حمل را به تفصیل بیان نکند؛ اما حداقل باید به آن‌ها اشاره کند.

انواع اصلی بارنامه‌های حمل بین‌المللی

بر اساس آنچه در تاریخ آماده است، بارنامه در ابتدا برای محموله‌های دریایی استفاده می‌شد؛ زیرا این روش حمل و نقل رایج در دوران پیش از مدرن بود؛ اما امروزه، بارنامه توسط روش‌های دیگر حمل و نقل مانند حمل و نقل ریلی، دریایی، زمینی و هوایی استفاده می‌شود. انواع مختلفی از بارنامه وجود دارد که بسته به این که بار را به کجا حمل می‌کنید، چه کالایی در محموله شما وجود دارد و نیازهای شما چیست، متفاوت است.

علاوه بر این نوع بارنامه‌ای که با آن مواجه می‌شوید ممکن است بر اساس صادرکننده آن، نحوه حمل و نقل یا رابطه بین شما و فرستنده باشد. برای مثال، نحوه و زمان پرداخت هزینه کالا و حمل و نقل را می‌توان به عنوان معیاری برای استفاده از انواع بارنامه های حمل بین المللی در نظر گرفت. برای حمل و نقل انواع بارنامه به شرح زیر هستند:

بارنامه دریایی

بارنامه دریایی سندی است که امکان حمل کالا از طریق آب‌های بین‌المللی را فراهم می‌کند. این سند به عنوان قرارداد بین فرستنده و حامل عمل می‌کند و تضمین می‌نماید که صادرکننده هزینه‌ها را پرداخت کرده و واردکننده محصول خود را دریافت می‌کند. همچنین به صورت عنوانی برای کالاهای در حال حمل و نقل است و شامل توضیحاتی در مورد کالا و هرگونه دستورالعمل مسیریابی می‌شود. در این نوع از انواع بارنامه های حمل بین المللی سند باید توسط فرستنده هنگام تحویل دادن و توسط گیرنده هنگام تحویل گرفتن امضا شود. انواع مختلفی از بارنامه‌های دریایی وجود دارد که از جمله آن‌ها می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

1) بارنامه مستقیم

این یک فرم غیر قابل مذاکره از بارنامه است که مستقیماً به خریدار ارسال می‌شود و کارگزار گمرک خریدار به عنوان "طرف اطلاع رسانی" درج شده است. در این صورت، متصدی حمل و نقل مجموعه‌ای از سه بارنامه اصلی را صادر می‌کند که یکی از آن‌ها باید توسط گیرنده ظهنویسی و ارائه شود تا محموله در مقصد دریافت شود.

بارنامه مستقیم زمانی استفاده می‌شود که محموله مستقیماً به گیرنده‌ای که نامش ذکر شده و هیچ فرد دیگری، ارسال شود. این کار معمولاً در یک حساب باز یا تراکنش پیش پرداخت انجام می‌شود. معمولاً بارنامه مستقیم در صورتی صادر می‌شود که خریدار هنوز برای تمام یا بخشی از کالا بدهکار باشد.

(2) بارنامه به سفارش

این یک فرم است که به جای ارسال به خریدار، "به سفارش" یا "به سفارش [یک طرف]" خطاب می‌شود. فرض بر این است که دارنده بارنامه سفارش، مالک کالای در حال حمل است. این نوع بارنامه در صورتی قابل مذاکره است که سند در پشت آن توسط فرستنده (یا نماینده فرستنده) تأیید شود. متصدی حمل و نقل محموله را به هر کسی که این بارنامه را ارائه کند، تحویل می‌دهد تا زمانی که پشت‌نویس آن باشد. صورت حساب پشت‌نویسی شده سپس به بانکی در کشور خریدار ارسال می‌شود که در آن جا نگهداری می‌شود تا معامله توسط خریدار تکمیل شود و هنگامی که خریدار دارای بارنامه اصلی ظهرنویسی شده و سایر مدارک مورد نیاز باشد، بارنامه می‌تواند به خریدار منتقل شود. بارنامه به سفارش معمولاً زمانی استفاده می‌شود که خرید کالا توسط اعتبار اسنادی پوشش داده می‌شود یا اگر انتظار می‌رود کالا در بورس تجاری معامله شود در حالی که محموله هنوز در حال حمل است.

(3) بارنامه اکسپرس

با این نوع بارنامه، متصدی حمل و نقل موافقت می‌کند که کالا را فقط به گیرنده نامبرده تحویل دهد یا به طرف آن اطلاع دهد. سندی غیر قابل معامله است و اصلاً بارنامه اصلی صادر نمی‌شود.

اگر واردکننده قبل از حمل و نقل کالا را پرداخت کرده باشد یا اعتباری نزد تأمین کننده داشته باشد، بارنامه اکسپرس اغلب استفاده می‌شود که باعث تسریع در ترخیص کالا در بدو ورود و صرفه جویی در زمان و هزینه‌های پیک پستی با بی نیازی از ارائه بارنامه فیزیکی می‌گردد.

4) انتشار الکترونیکی تلکس

انتشار "تلکس" الکترونیکی نیاز به ارائه بارنامه اصلی در مقصد برای ترخیص کالا را از بین می‌برد. در عوض، فرستنده بارنامه اصلی را تأیید می‌کند و آن را به نماینده حامل در مبدأ تسلیم می‌کند. سپس نماینده مبدأ در یک پیام ساده به نماینده در مقصد اطلاع می‌دهد که ممکن است کالا بدون وجود بارنامه چاپی آزاد شود. در گذشته، این اطلاع رسانی از طریق تلکس انجام می‌شد؛ اما امروزه انتشار الکترونیکی از طریق ایمیل یا از طریق یادداشت‌های سیستم یکپارچه در سیستم‌های رزرو شرکت مخابراتی انجام می‌شود. این بارنامه اغلب زمانی استفاده می‌شود که خریدار هنوز تمام یا بخشی از کالا را بدهکار است؛ اما قبل از رسیدن محموله آن را پرداخت می‌کند.

5) بارنامه تمیز

این نوع قبض صادر نمی‌شود مگر اینکه گیرنده کالا را در شرایط خوبی دریافت کند. به عبارت دیگر، اگر کالای دریافتی آسیب دیده یا دارای ایراد باشد، هرگز Clean BOL صادر نمی‌شود. این بارنامه برای حامل حمل و نقل صادر می‌شود تا نشان دهد که در زمان بارگیری بسته‌ها در شرایط خوبی بودند.

در مقابل، اگر محصولات یا محموله‌ها دارای نقص باشند، به جای آن یک بارنامه خاکی یا بارنامه نادرست صادر می‌شود.

6) بارنامه سواری

همانطور که از نام آن پیداست، این بارنامه بزرگ دریایی است که زمانی صادر می‌شود که محموله در یک کشتی قرار می‌گیرد. بر این اساس، فرمانده کشتی این بارنامه را امضا می‌کند. به طور خلاصه، تأیید می‌کند که کالاها در کشتی باری قرار گرفته‌اند.

بارنامه حمل و نقل هوایی

بارنامه هوایی یا AWB زمانی صادر می‌شود که کالا از طریق هوایی حمل می‌شود. آن‌ها غیر قابل مذاکره هستند، بنابراین به محض رسیدن محموله به فرودگاه مقصد، بلافاصله برای ترخیص کالا از گمرک و تحویل نهایی به گیرنده یا کارگزار گمرکی آن‌ها تحویل داده می‌شوند.

بنابراین بارنامه‌های هوایی فقط به صورت زیر عمل می‌کنند:

- قرارداد حمل و نقل
 - رسید محموله، یعنی حمل کننده محموله را دریافت کرده است
 - دستورالعمل‌های تحویل، در صورت نیاز به جابه‌جایی خاص
- با این حال، اگر کالا تحت اعتبار اسنادی حمل شود یا فرستنده از بانک خود برای دریافت وجه کالا قبل از تحویل به گیرنده استفاده کند، بارنامه هوایی ممکن است به بانک ارسال شود. در چنین مواردی، گیرنده کالا باید به بانک پول پرداخت کند، بانک نیز به نوبه خود یک ترخیص بانکی را به شرکت هواپیمایی ارائه می‌کند تا به شرکت هواپیمایی اجازه دهد کالا را ترخیص کند.

این فرایند معمولاً چندین روز طول می‌کشد که طی آن کالا در انبار خطوط هوایی قرار می‌گیرد و احتمالاً هزینه‌های ذخیره سازی را متحمل می‌شود.

بارنامه حمل و نقل زمینی

این نوع از انواع بارنامه های حمل بین المللی برای محموله‌های زمینی استفاده می‌شود. این یک قرارداد حمل و نقل کوتاه است که معمولاً فقط به طور مبهم به شرایط و ضوابط در تعرفه حامل اشاره می‌کند. اگر می‌خواهید از این نوع بارنامه استفاده کنید، مطمئن شوید که از محدودیت‌های مسئولیتی که در آن محموله شما حرکت می‌کند، مطلع هستید. بارنامه زمینی درست مانند بارنامه هوایی و بارنامه "به سفارش" هرگز ارسال نمی‌شود و اصلاً قابل مذاکره نیست. با این حال، محموله را می‌توان تحت شرایط «جمع آوری در زمان تحویل» با هزینه حمل اضافی برای محافظت از منافع خریدار و فروشنده ارسال کرد.

از انواع مختلف بارنامه زمینی موارد زیر را می‌توان یاد کرد:

1) بارنامه یکنواخت

این نوع بارنامه برای محموله‌های زمینی صادر می‌شود و مشمول شرایط و ضوابط "یکنواخت" با تعرفه‌های حمل و نقل یا قراردادهای حمل و نقل به طور گسترده پذیرفته شده است. بارنامه یکنواخت، ممکن است "به سفارش" ارسال شود، در نتیجه مانند بارنامه دریایی تبدیل به یک بارنامه قابل مذاکره می‌گردد. بارنامه یکنواخت نسخه طولانی "بارنامه" است و تمام شرایط و ضوابط را شامل می‌شود، در حالی که بارنامه فقط به صورت اسمی به شرایط اشاره دارد.

2) برچسب دستی

برچسب دستی معمولاً زمانی استفاده می‌شود که راننده کامیون برای تحویل بار در اسکله یا درب بار ظاهر می‌شود و فرمی را با دست پر می‌کند. این بارنامه یک قرارداد کوتاه است که فقط یک یادداشت مختصر از شرایط و ضوابط خاص دارد. علی‌رغم ماهیت گاه‌به‌گاه آن، همچنان تحت پوشش محدودیت مسئولیت حامل است و به تعرفه اساسی حامل اشاره می‌کند. به دلیل راحتی، برچسب دستی اغلب در تجارت حمل و نقل هوایی و حمل و نقل محلی توسط خدمات پیک و سایر کامیون‌های ارسال الکترونیکی که برای تحویل بار از فرستنده‌هایی که بارنامه یکنواختی را برای راننده تهیه نکرده‌اند، استفاده می‌شود.

بارنامه حمل و نقل ریلی (راه آهن)

بارنامه راه آهن، که به عنوان CIM (یا SMGS در اروپای شرقی و غربی) نیز شناخته می‌شود، یک سند حمل و نقل ریلی است که به عنوان قرارداد حمل بین مدیر راه آهن و فرستنده یا گیرنده محموله مورد استفاده قرار می‌گیرد. مانند بارنامه دریایی، بارنامه راه آهن یک سند حمل و نقل غیر قابل مذاکره است که حامل ریلی را برای حمل کالا معرفی می‌کند. بارنامه باید طبق قوانین COTIF (کنوانسیون در مورد حمل و نقل بین‌المللی از طریق راه آهن) و CIM (قوانین یکسان در مورد قرارداد حمل بین‌المللی کالا از طریق راه آهن) صادر شود. بارنامه حمل و نقل ریلی در حالی که هدف اصلی آن این است که به عنوان یک قرارداد حمل بین هر دو طرف عمل کند. همچنین برای تأیید اینکه شرکت حمل‌ونقل ریلی محموله را از فرستنده دریافت کرده است، استفاده می‌شود. این نوع بارنامه، از نظر قانونی هر دو طرف را ملزم به رعایت اصول می‌کند و ثابت می‌نماید که قراردادی بین

آن‌ها وجود دارد. بارنامه راه آهن معمولاً هنگام جمع آوری یا دریافت محموله توسط شرکت حمل و نقل ریلی صادر می‌شود. این سند دستورالعمل‌ها و جزئیات مربوط به محموله، مانند نام فرستنده، مقصد، مسیر و موارد دیگر را نیز بیان می‌کند. انواع بارنامه های حمل بین المللی می‌تواند بسیار زیاد باشند. با این حال، به عنوان یک خریدار که به دنبال حمل بار است، لازم نیست همه انواع بارنامه را بدانید؛ ولی بهتر است خریدار نوع و اصول بارنامه‌ای را که برای کسب و کار او قابل اجرا است، بداند.

انواع بارنامه از نظر مالکیت کالا

به طور کلی انواع بارنامه های حمل بین المللی را از نظر مالکیت کالا می‌توان به دو دسته عمده تقسیم کرد: قابل مذاکره و غیر قابل مذاکره.

قابل مذاکره

بارنامه قابل مذاکره یا قابل انتقال یک قرارداد قابل انتقال به شخص ثالث، مانند یک شرکت تدارکات است. در چنین ترتیبی، عنوان کالا از فرستنده یا فرستنده به گیرنده منتقل می‌شود و در زمان انتقال، گیرنده مسئولیت مالی کالا و مالکیت آن را بر عهده می‌گیرد.

بارنامه قابل مذاکره برای اطمینان از اعتبار قرارداد با کالا سفر می‌کند. هنگامی که کالا به بندر رسید، گیرنده باید یک بارنامه اصلی امضا شده را ارائه دهد تا محموله آزاد شود.

بارنامه غیر قابل مذاکره

فقط یک گیرنده، خریدار یا نهاد خاص می‌تواند کالا را با بارنامه غیر قابل مذاکره دریافت کند، به این خاطر غیر قابل انتقال نامیده می‌شود. این تفاوت اصلی این نوع بارنامه با بارنامه قابل مذاکره است. بارنامه مستقیم که معمولاً استفاده می‌شود، نمونه‌ای از بارنامه غیر قابل مذاکره است.

اهمیت و نقش استفاده از انواع بارنامه های حمل

بین المللی

بارنامه به عنوان سند عنوان کالا عمل می‌کند. بنابراین باید حداقل یک نسخه اصلی از آن به تحویل گیرنده استفاده کننده از خطوط حمل و نقل (حامل)، ارائه شود. این نسخه اصلی برای جلوگیری از سرقت استفاده می‌شود، که می‌تواند منجر به دادخواهی تجارت بین المللی گردد.

استفاده از بارنامه به دانستن جزئیات محموله محدود نمی‌شود. این به عنوان یک سند قانونی عمل می‌کند که می‌تواند برای ادعاها در صورت وقوع هر اتفاق نامطلوبی در طول فرایند لجستیک استفاده شود. در صورتی که خریدار تصمیم دارد به جای استفاده از نمایندگی حمل و نقل یا باربری برای انجام هر دو طرف، ترتیب حمل و نقل کالای خود را به عهده بگیرد، داشتن بارنامه اصلی ضروری است. این فرایند شامل ارسال کپی بارنامه توسط خریدار به نماینده حمل و نقل انتخابی موقعیت مقصد می‌شود. در مرحله بعد نماینده حمل و نقل برای ترخیص کالا، دستور تحویل به مقصد را صادر می‌کند.

همچنان بهترین کار این است که خریدار یک کپی از بارنامه برای محموله‌هایی که توسط یک حمل و نقل بار در مبدأ و مقصد ترتیب داده شده است، داشته باشد. داشتن این گزینه به خریدار این امکان را می‌دهد که اطلاعات حمل و نقل را ارجاع دهد و صحت آن‌ها را تأیید کند. علاوه بر این، خریدار همچنین می‌تواند با استفاده از اطلاعات حامل در سند، موقعیت حامل را ردیابی کند.

سخن آخر

بارنامه قراردادی است که توسط یک شرکت حمل و نقل برای یک فرستنده صادر می‌شود که در آن مقدار، نوع و مقصد کالای ارسال شده مشخص می‌شود. این سند به عنوان رسید محموله عمل می‌کند و می‌تواند به جلوگیری از سرقت کالاهای در حال حمل و نقل کمک کند. با این حال وقتی صحبت از انواع بارنامه‌های قابل استفاده می‌شود، اوضاع می‌تواند پیچیده‌تر شود.

درک انواع بارنامه‌های حمل بین‌المللی برای اطمینان از انتخاب صحیح آنها بسیار مهم است. در صورت عدم شناخت انواع به دلیل بعضی ایرادات، احتمالاً ارسال شما به تعویق خواهد افتاد. همچنین یک باربری خوب می‌تواند به شما در مورد نوع صحیح بارنامه برای حمل و نقل شما مشاوره دهد، بنابراین مطمئن شوید که از تخصص متخصص و دانش عمیق آنها در مورد اسناد مورد نیاز برای حمل و نقل نهایت استفاده را می‌کنید.